

Gémesi György a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke, Gödöllő polgármestere volt a házigazdája a Polgármesterek VII. Világtalálkozójának, ebből az alkalomból kereste meg a Magyar Fórum.

- Mintegy 700 polgármester találkozott, határokon innen és határokon túlról, a gödöllői Szent István Egyetem aulájában. Az Ezüstlánc-díjat az idén Bátorvicsi György Csömör, és Szuhán András, a kárpátaljai Bene község polgármestere kapta. Nyitóbeszédet tartott Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia nemrég leköszönt elnöke és levélben köszöntötte a találkozót Sólyom László köztársasági elnök is. A találkozó egy ötpontos zárónyilatkozatot fogadott el. Fontosnak tartjuk a magyarság együvé tartozásának az erősítését, az önkormányzatok biztonságos működését. Az nem megoldás, hogy egy állami feladatot az önkormányzat 50%-ban finanszírozzon, amikor a törvény azt mondja ki, hogy az állam a feladathoz a forrásokat is kell, hogy biztosítsa. Ez az egyik leglényegesebb gond. A másik az ivóvíz. Sajnos vannak olyan jelek, hogy az állam ki akarja vinni a tőzsdére az ivóvíz szolgáltató cégeket a kiskészvényes programon keresztül. Ha kiskészvényesek tulajdonrészét bárki felvásárolhatja, viszont az ivóvíz stratégiai fontosságú Magyarországon. Egy kiszáradóban lévő Európában az ivóvíz pár év múlva nagyon komoly pozíciót jelenthet. Nekünk van vizünk, jó lenne, ha ez továbbra is állami, vagy önkormányzati tulajdonban maradna, ezt védeni kell. Véleményünk szerint azokat a pályázatokat kellene előtérbe helyezni, amelyek az energia hatékony felhasználását teszik lehetővé. Ilyen pályázatok nincsenek, pedig az energiaár-robbanás kivédésének ez az egyetlen esélye. Itt van továbbá a schengeni kérdés. Semmiféleképpen nem engedhető meg a magyar-magyar ellentét. Azt, ami az elmúlt időszakban az erdélyi választásokon történt, nem tartjuk szerencsésnek. Zárónyilatkozatunkban kiemeltük, hogy a Magyar Önkormányzatok Szövetsége hozza létre a Kárpát medencei önkormányzati szövetséget.

- Az önkormányzatok anyagi helyzete idén is romlott, miközben egyre több a feladatuk.
- Összességében romlottak a pozícióink. Ezt azzal tudom bizonyítani, hogy 4,8 %-os inflációt terveztek tavaly, miközben az önkormányzatok állami finanszírozása, reálértékben 3,3 százalékkal csökkent. Ám az infláció 7% körül van. Ezt a költséget senki nem finanszírozza meg az önkormányzatoknak. Erős érdekvédelem bázist kellene kiépíteni a kormánnyal kötött megállapodások betartatása érdekében, továbbá az önkormányzatokat megillető egyeztetési, véleményezési jogokat is bővíteni kellene. Mi is választott tisztségviselők vagyunk, tízmillió embert képviselünk, 3200 millió forinttal gazdálkodunk, és ezáltal a legitimációnk is legalább akkora, mint a parlamentnek.
- Több település csődhelyzetben van, vagy már csődbe is ment, mint Felsőmocsolád, ahol már az árkokat is eladták.
- Sok olyan jó ötlet van, amivel az önkormányzati csődhalmazra megoldást lehetne találni. Mi tudjuk mi lehet a megoldás, hogyan kéne csinálni.
- Mi lenne az?
- A források hatékony felhasználása, a feladatok átcsoportosítása. A hatáskörökre, a finanszírozás hatékonyságára kell odafigyelni.
- Az önkormányzati struktúra változtatásra szorul?
- Már nem tudnak mit felélni az önkormányzatok. Mindent eladtak, elprivatizáltak, egyre súlyosabb gond az eladósodás. Az önkormányzatok 700 milliárdos adósságukból 100 milliárdot működésre, nem pedig fejlesztésre használtak fel. Ez nagyon nagy szám, és sajnos az emelkedés üteme is gyors. 2005-ben még csak 4,5 milliárdnyi kötvénykibocsátása volt az

önkormányzatoknak, 2007-ben pedig 200 milliárd. Ha egy szektort megszorongatnak, akkor az megpróbálja megtalálni a kitörési pontokat. Nem biztos, hogy az önkormányzatok számát kéne csökkenteni, a feladatokat, hatásköröket kellene jobban rögzíteni, és az ezekhez szükséges finanszírozást biztosítani. Attól még semmi nem lesz olcsóbb, hogy csökkentjük az önkormányzatok számát. Amennyiben ezeket a feladatokat rögzítenék, nem lenne január másodikán gyomorgörcse a polgármestereknek, amikor meg kell csinálni a költségvetést.

- Mit tesz a kormány az önkormányzatok gondjainak enyhítése érdekében?
- Számos olyan trükk van, amivel a kormány az önkormányzatok felé terelheti a többletfeladatokat. A folyamat úgy zajlik, hogy a kormány fű alatt igyekszik betolni alá a feladatokat. Feltűnés nélkül kívánja megvalósítani a forráskivonást. Például az iparűzési adó elszámolásának megváltoztatásával, ami ami önkormányzatoknál bevételkiesést jelent
- Az európai uniós csatlakozás hozott valamit az önkormányzatoknak?
- Lenne lehetőség, csak élni kellene vele. Azt, hogy a fejlesztési pályázatokat miként írják meg, hogyan érvelnek értük, vagy hogyan osztják szét a pénzt érdemes lenne a széles nyilvánosság előtt is megvitatni.
- Mi a véleménye a monoki kezdeményezésről?
- Ez a kezdeményezés arról szól, hogy "segélyért munkát". A szándék jó, csak törvénytelen. Inkább a szerencsi nyilatkozatot tekintem szerencsésebbnek, amely megpróbálja komplex megoldásként felfogni (közoktatási, foglalkoztatási kérdésként) a problémát. A települések élhetnek felterjesztési jogukkal, kezdeményezzék, hogy a törvényt változtassák meg. Azt gondolom, hogy nagyon belerobbant a világba a monoki polgármester kezdeményezése, ami egy olyan vágyakozást, igényt fogalmaz meg, amit sokan követnének, de nem ez a hosszútávú megoldás. A Magyar Önkormányzatok Szövetségének lesz megoldási javaslata erre a kérdésre, egy átláthatatlan rendszert kell átláthatóvá változtatni.
- Polgármester úr, hogy áll a saját városa?
- Az emberek szeretnek Gödöllőn élni. A város költségvetése és gazdálkodása megnyugtatóan stabil. Annak ellenére is, hogy az elmúlt 4-5 esztendőben folyamatosan csökkent az állami finanszírozás. Az a pénz, amit az államtól kapunk, a kötelező feladatokra csak 50 százalékban elegendő. Ezért azt saját bevételekkel kell kiegészíteni. A fejlesztési elképzelések fő vonulata az értékmegőrzés, az értékvédelem, a városfejlesztés. A múlt emlékeinek, hagyományainak megőrzése gazdasági előnyökkel is járhat, hiszen megfelelő programokkal kiegészítve egy-egy építészeti emlék köré jelentős vendégforgalom is szervezhető, ami további munkahelyeket teremt, élővé, élhetővé, vonzóvá tesz egy várost, egy községet, egy falut. Nem csak saját lakói számára válik vonzóvá, hanem szívesen választják mások is lakóhelyükként. Megállítható az elvándorlás, versenyképessé válik a település.
- A 90 éves Magyar Vívószövetség elnöke mit vár a magyar csapattól az olimpián?
- Nagy sikernek tekinteném, ha megismételnénk az athéni eredményt. Ez a csapat több sportágban is képes a győzelemre. Remélem olimpikonjaink a legjobbat hozzák. Ami a vívókat érinti, nyolc versenyszámban vagyunk érdekelték Pekingben, háromban szeretnénk érmet nyerni, egyben a legfényesebbet. Ez a célkitűzés.

Oláh János József